

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

ANBI publicatiestukken 2016
(Rsin nummer 3016481)

16 mei 2017

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Inhoud

	Blad
Bestuursverslag	3
ANBI publicatiestukken 2016	6
Verkorte balans per 31 december 2016	7
Verkorte staat van baten en lasten 2016	9
Toelichting op de verkorte balans en verkorte staat van baten en lasten	11

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Bestuursverslag

Algemeen

Commissie van Beheer:

Bij de Stichting Singer Memorial Foundation gevestigd te Laren is de commissie van beheer per 31 december 2016 als volgt samengesteld:

- Mr. A.A.G Fluitman, voorzitter;
- Dr. J.P. Sigmond, vice-voorzitter;
- Drs. G. Kuijper, penningmeester
- P.H.C.J. van Doorne;
- Mr. C.S. de Klerk-Waller;
- Ir. E. Slokker;
- E.P. de Vries;
- Drs. T.W. Smit, gedelegeerd commissaris van toezicht

Jaarverslag

Stichting Singer Memorial Foundation is een particuliere en ondernemende stichting, opgericht in 1954 op initiatief van mevrouw Anna Singer-Brugh, de weduwe van de Amerikaanse schilder William Henry Singer Jr. De stichting beheert de nalatenschap van het echtpaar Singer, bestaande uit een collectie kunstwerken, een museum, een theater en hun voormalige woonhuis met tuin, villa De Wilde Zwanen. De stichting is gevestigd te Laren NH. Singer Laren, geopend in mei 1956, is voor haar bedrijfsvoering vrijwel volledig aangewezen op eigen inkomsten en ontvangt bovendien bijdragen van de gemeente Laren en de BankGiro Loterij. Singer Museum en Theater en de verhuur van de accommodatie zijn de centrale activiteiten van de stichting. Singer Museum concentreert zich in haar verzamel- en presentatiebeleid op beeldende kunst uit de periode 1880-1950. Rond en in het theater organiseert Singer Laren een cultureel programma dat voor de ruime regio een breed en gevarieerd scala aan podiumkunsten verzorgt, waaronder ook vele uitvoeringen van amateurgezelschappen en –verenigingen uit Laren en omstreken. De binnen- en buitenaccommodaties worden verhuurd aan derden, zowel bedrijven als particulieren. Singer Laren heeft een grote schare enthousiaste begunstigers.

RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

De Stichting Singer Memorial Foundation is zich bewust van de risico's die zij loopt op het gebied van financiering, artistieke en maatschappelijke opinievorming, politiek draagvlak en interne beheersing. Wat betreft de maatschappelijke en politieke omgeving, betreffen de risico's die van raakvlak, ondersteuning en reputatiemanagement. Daarnaast zijn er risico's op strategisch, operationeel gebied,

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

evenals op financieel en juridisch terrein. Het beheersen van deze risico's maakt onderdeel uit van het Stichtingsbeleid. Hierbij zijn kwaliteit, integriteit, corporate en interne communicatie essentieel.

De directie heeft via een uitgebreid controle raamwerk (administratieve- en interne controlemaatregelen) grip op de strategische financiële processen binnen Singer.

Singer Laren ontvangt geen structurele subsidies, behoudens een gemeentelijke bijdrage in de onderhoudskosten en een maximale tekortsubsidie van € 189.000. Hierdoor is het voor een belangrijk deel van haar inkomsten aangewezen op de entree- en projectinkomsten van de museale tentoonstellingen. Jaarlijks dienen er minimaal 105.000 betalende bezoekers te komen wil er sprake zijn van een positief rendement voor de museale activiteiten.

In 2016 is het contract met de BankGiro Loterij verlengd. In dit contract wordt geregeld dat Singer gedurende vijf jaar opgenomen is in de kring van instellingen die een uitkering kan ontvangen uit de door de BankGiro Loterij georganiseerde loterijen. In de komende jaren wordt een jaarlijkse uitkering van circa € 200.000 verwacht. Uit de overige afgesloten sponsorcontracten is over 2016 € 155.000 toegezegd.

In oktober 2015 is gestart met de sloop van het theater en de theatercorridor. In 2016 startte de nieuwbouw van het theater en de centrale toegangshal. De verwachte oplevering zal medio 2017 zijn. Gedurende de bouwperiode is er maar een beperkt theaterprogramma in de alternatieve museumtheaterzaal (circa 100 stoelen). De huurinkomsten zullen door het wegvallen van de grote theaterzaal en de bouwactiviteiten verminderen. Mede door het wegvallen van een deel van de verhuurinkomsten en het lagere bezoekersaantal werd over 2016 verlies geleden. Over het boekjaar 2017 is een positief resultaat van circa € 21.750 begroot.

De financiering van de nieuwbouw is nog niet geheel rond maar de directie verwacht dit in de loop van 2017 af te ronden. Voor de overbrugging van de mismatch in de tijd tussen de bouwkosten en de toegezegde lijfrenten zullen tijdelijke leningen worden afgesloten met de Vrienden- en Steunstichting. De bewaking van het budget, de planning en de voortgang van de nieuwbouw wordt wekelijks besproken. Voor escalaties binnen het bouwproces is een stevige governance structuur opgezet. Binnen het bouwbudget is een voorziening opgenomen ter dekking van tegenvallers.

Na de oplevering door de aannemer van de nieuwbouw zal de gemeente Laren enkel nog een vaste subsidiebijdrage geven in het onderhoud.

In 2016 is de managementinformatievoorziening verbeterd, hierdoor werd het mogelijk om tussentijds sneller te kunnen sturen en verkreeg men beter inzicht in de behaalde rendementen. Verder heeft Singer in 2015 gekozen voor Cloud computing. Hierdoor werd de continuïteit van de ICT verder verbeterd.

In 2017 zullen de kassa's en de website worden vervangen. Door deze investering kunnen de mogelijkheden van E-ticketing, het scannen van digitale entreebewijzen en supporterspassen optimaal worden benut. Verder zal het ook mogelijk zijn het voorraadbeheer van de winkel en het buffet te integreren in het kassasysteem.

Medio 2017 vindt er een upgrade plaats van de bestaande relatiedatabase naar een relatiemanagement-

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

systeem (CRM). Door de koppeling met de verschillende kassasystemen kunnen de mogelijkheden van actieve relatiebenadering en loyalty-programma's worden uitgebreid.

Vast onderdeel van het bestuursverslag vormt de toekomstparagraaf, door middel van onderstaande begroting geeft het bestuur hier een cijfermatige invulling aan. In deze verkorte weergave is een andere rubricering gebruikt.

Begroting 2017

	begroting 2017 €	werkelijk 2016 €
Opbrengsten	2.302.750	1.834.268
Direct toe te rekenen lasten	<u>1.130.000</u>	<u>1.162.927</u>
Bruto-exploitatieresultaat	<u>1.172.750</u>	<u>671.341</u>
Lasten		
Personeelslasten	1.240.000	1.214.128
Aankoop en restauratie kunstcollectie	20.000	28.115
Exploitatielasten	428.000	393.416
Onderhoud en instandhouding	290.000	150.000
Afschrijving renovatiekosten	10.750	60.000
	<u>1.988.750</u>	<u>1.845.659</u>
Netto-exploitatieresultaat	(816.000)	(1.174.318)

Het nadelig exploitatieresultaat wordt gedekt door:

Subsidie Gemeente Laren	368.750	339.000
Overige subsidies	5.500	5.454
Project gerelateerde bijdragen	321.500	615.639
Bijdragen aankoop en restauratie kunstcollectie	20.000	22.500
Bijdragen sponsors en giften	220.000	254.169
Rente-opbrengsten	2.000	10.236
Saldo baten en lasten	<u>121.750</u>	<u>72.680</u>
Dotatie bestemmingsreserves en -fondsen	<u>(100.000)</u>	<u>(294.385)</u>
Saldo boekjaar	<u>21.750</u>	<u>(221.705)</u>

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

ANBI publicatiestukken 2016

- Verkorte balans
- Verkorte staat van baten en lasten
- Toelichting op de verkorte balans en de verkorte staat van baten en lasten

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Verkorte balans per 31 december 2016

(opgesteld na bestemming saldo van baten
en lasten)

	Toe- lichting	31.12.2016	31.12.2015
		€	€
Actief			
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Terreinen	1	765.359	765.359
Gebouwen	1	-	-
Renovatie gebouwen	2	-	60.000
Nieuwbouw in uitvoering	2	441.531	-
Inventaris	2	-	-
		<u>1.206.890</u>	<u>825.359</u>
Financiële vaste activa			
Leningen Gemeente Laren	3	136.134	136.134
		<u>1.343.024</u>	<u>961.493</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	163.354	151.905
Vorderingen en overlopende activa	5	2.572.640	1.101.150
Liquide middelen	6	327.254	3.634.168
		<u>4.406.272</u>	<u>5.848.716</u>

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

	Toe- lichting	31.12.2016	31.12.2015
		€	€
Passief			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	7	98.139	319.844
Bestemmingsreserves			
Reserve voor aankoop kunstwerken	8	720.041	724.195
Reserve nieuwbouw Singer Laren	8	1.686.484	829.084
Aanvullingsreserve onderhoud	8	-	557.400
		2.406.525	2.110.679
Bestemmingsfonds			
Restauratiefonds collectie	9	135	1.596
		2.504.799	2.432.119
Vorzieningen			
Onderhoud en instandhouding	10	121.917	105.851
Langlopende schulden			
	11	209.300	2.321.523
Schulden op korte termijn en overlopende passiva			
		1.570.256	989.223
		<u>4.406.272</u>	<u>5.848.716</u>

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Verkorte staat van baten en lasten 2016

	Toelichting	2016	Begroting 2016	2015
		€	€	€
Baten				
Museale activiteiten		1.715.317	1.808.250	2.123.187
Singer-theaterprogramma		75.723	80.000	188.914
Ontvangen contributie	12	95.775	100.000	101.009
Verhuur en doorberekende diensten		181.022	195.000	392.267
Buffetomzet en arrangementen		382.070	443.200	565.410
Bijdragen aankoop kunstwerken		-	-	17.500
Bijdragen restauratie collectie		22.500	-	25.000
Basissubsidie Gemeente Laren	13	339.000	339.000	351.505
Projectsubsidie Gemeente Laren		-	-	91.892
Overige gemeentelijke subsidies	14	5.454	5.500	5.429
Sponsors, fellows en giften	15	254.169	252.000	203.969
Rente-opbrengsten		10.236	16.000	21.999
		3.081.266	3.238.950	4.088.081
Lasten				
Museale activiteiten		600.509	568.700	631.803
Singer-theaterprogramma		95.784	85.000	223.735
Directe kosten en diensten verhuur		141.095	108.000	211.780
Exploitatiekosten buffet		325.539	314.500	423.667
Personeelslasten	16	1.214.128	1.150.000	1.294.397
Aankoop kunstwerken		4.154	-	140.726
Uitgaven nieuwbouw Singer Laren		-	-	3.215
Restauratiekosten		23.961	-	29.682
Onderhoud en instandhouding		150.000	150.000	254.397
Exploitatielasten		393.416	440.000	484.545
Afschrijving renovaties		60.000	60.000	62.325
		3.008.586	2.876.200	3.760.272
Saldo van baten en lasten (voor resultaatbestemming)		72.680	362.750	327.809

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

	<u>Toelichting</u>	<u>2016</u>	<u>Begroting</u> <u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€	€
Bestemming saldo baten en lasten		72.680	362.750	327.809
Bestemming saldo:				
Onttrekking reserve aankoop kunstwerken	8	4.154	-	123.226
Dotatie reserve nieuwbouw Singer Laren	8	(857.400)	(300.000)	(321.785)
Onttrekking respectievelijk dotatie aanvullingsreserve onderhoud	8	557.400	(139.000)	(139.350)
Onttrekking restauratiefonds collectie	9	1.461	-	4.682
Onttrekking algemene reserve		<u>(221.705)</u>	<u>(76.250)</u>	<u>(5.418)</u>

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

TOELICHTING OP DE VERKORTE BALANS EN DE VERKORTE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

Activiteiten

Stichting Singer Memorial Foundation is opgericht bij notariële akte d.d. 24 maart 1954.
De vestigingsplaats is Laren.

Volgens artikel 3 van de statuten heeft de stichting ten doel:

1. te Laren (NH) een blijvend museum te vormen van het werk van wijlen William Henri Singer junior (N.A.);
2. te Laren (NH) een museum te vormen, waar de "collectie Singer (behalve uit eigen werk van wijlen William Henri Singer Junior, bestaande uit enige honderden werken van bekende binnen- en buitenlandse schilders en beeldhouwers) en andere collecties kunnen worden tentoongesteld;
3. te Laren (NH) in het leven te roepen een goede concertzaal, waar ook eenvoudige toneelvoorstellingen en bijzondere filmvoorstellingen kunnen worden gegeven;
4. te Laren (NH) in het leven te roepen een goede gelegenheid voor het houden van vergaderingen en andere bijeenkomsten;
5. in het algemeen een cultureel centrum te stichten.

Het maken van winst wordt niet beoogd. Mocht er winst gemaakt worden, dan zal deze in de eerste plaats worden aangewend tot terugbetaling van de door de Gemeente Laren (NH) over vroegere jaren gedekte tekorten. Een eventueel overblijvend bedrag zal gestort worden in het in artikel 2 sub 6 bedoeld gevormd Fonds (= Bestemmingsfonds tot instandhouding en exploitatie van de bezittingen der "Singer Memorial Foundation") ter opvang van later eventueel te lijden verliezen.

De financiële middelen van de stichting worden gevormd door:

- subsidies;
- entreegelden;
- schenkingen;
- overige baten.

Het vermogen van de stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Verbonden partijen

Stichting Steun Continuïteit Singer is een verbonden partij van Stichting Singer Memorial Foundation.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ640 "Organisaties zonder winststreven".

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het saldo van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De opgenomen begroting is op hoofdlijnen opgesteld nadere detaillering ontbreekt.

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Stichting Singer Memorial Foundation kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's de functionele valuta van de stichting.

Collectie

De kunstvoorwerpen zijn eigendom van de Stichting Vrienden van het Singer Museum te Laren. Zij zijn in permanente bruikleen met de volledige beheersplicht aan Stichting Singer Memorial Foundation gegeven. De collectie is daarom niet in de balans opgenomen.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondsagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen werden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen werden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen naar de mening van de directie die kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor het weergeven van de financiële positie.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Gebouwen en terreinen:

Stichting Singer Memorial Foundation heeft in de jaren 1956 - 1961 onroerende goederen geschonken gekregen, bestaande uit grond en gebouwen. De gebouwen zijn in eigen gebruik van het museum. De onroerende goederen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op het moment van de verkrijging door middel van schenking. Op zowel de grond als de gebouwen wordt niet afgeschreven. Vanaf boekjaar 2013 wordt de jaarrekening opgesteld op basis van RJ 640. Tot en met 2012 is de jaarrekening opgesteld op eigen grondslagen. De oorspronkelijk getaxeerde reële waarde is thans niet meer op betrouwbare wijze te splitsen tussen grond en gebouwen. In beginsel moet onder toepassing van RJ 640 worden afgeschreven op de gebouwen. Dit houdt in dat de reële waarde die is toegekend op het moment van de verkrijging in beginsel moet worden gesplitst tussen grond en gebouwen. De cumulatieve afschrijving tot en met 2012 over de gebouwen zou dan moeten worden verwerkt in het eigen vermogen (als gevolg van de stelselwijziging vanwege de overgang naar RJ 640). Omdat niet meer een betrouwbare splitsing kan worden gemaakt en de huidige reële waarde van de grond aanmerkelijk hoger is dan de boekwaarde van de grond en gebouwen gezamenlijk, wordt bij de overgang van eigen grondslagen naar RJ 640 de veronderstelde kostprijs van de grond gesteld op de boekwaarde van grond en gebouwen zoals bepaald onder de eigen grondslagen, zijnde € 765.359. De boekwaarde van de gebouwen bedraagt daarmee nihil.

Renovatie:

De renovatiekosten worden, na aftrek van voor dit doel ontvangen bijdragen, gewaardeerd en verminderd met de berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschafwaarden.

Nieuwbouw in uitvoering:

Nieuwbouw in uitvoering wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit materiaalkosten, directe arbeidskosten en een toerekenbaar deel van de indirecte productiekosten. Verkregen investeringsbijdragen worden analoog aan RJ 274.112 in mindering gebracht op de nieuwbouw in uitvoering, met ingang van het definitief worden van het bouwbesluit.

Inventaris:

Investeringen worden vanaf een bedrag van € 2.500 geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in verschillende reserves en fondsen.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Stichting Singer Memorial Foundation is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserve is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Commissie van Beheer een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Reserve voor aankoop kunstwerken

In het verleden is de Stichting gestart met de vorming van een reserve voor aankoop kunstwerken. Naast incidentele baten wordt jaarlijks besloten of een deel van de bijdrage van de BankGiro Loterij zal worden gereserveerd voor toekomstige verwervingen.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Reserve nieuwbouw Singer Laren

In 2013 en 2014 is de haalbaarheid van een nieuw theater, entree en Singer-shop onderzocht. De commissie van Beheer is in 2013 gestart met de vorming van een reserve nieuwbouw Singer Laren om de kosten te dekken. In 2015 is het definitieve bouwbesluit genomen.

Aanvullingsreserve onderhoud

In opdracht van de Stichting en de Gemeente Laren is in 2011 een 10-jarig onderhoudsplan opgesteld. De totale onderhoudskosten werden begroot op € 3.835.600. De Gemeente Laren heeft € 2.581.453 aan subsidie toegezegd. Het tekort van € 1.254.150 wordt, ingaande 2012, in jaarlijkse termijnen van € 139.350 door de Stichting gereserveerd. In 2016 is door de nieuwbouw het onderhoudsplan herzien. De door de Stichting opgebouwde aanvullingsreserve is toegevoegd aan de nieuwbouwreserve.

Bestemmingsfonds

Restauratiefonds collectie

De restauratieplicht van de collectie ligt bij de Stichting Vrienden van het Singermuseum. Het collectieplan is de leidraad voor het vaststellen van prioriteiten en actieplannen op het terrein van behoud en beheer van de collectie. Jaarlijks wordt op basis van de verwachte restauraties een bedrag gedoteerd door de Vrienden.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

De toevoegingen aan de 'Voorziening onderhoud en instandhouding' bestaan uit bijdragen van de gemeente Laren ten behoeve van onderhoud en instandhouding van het museum. De bijdragen worden als baten verantwoord in het jaar van ontvangst en ten laste van de staat van baten en lasten aan de voorziening toegevoegd.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

De bestedingen samenhangend met onderhoud en instandhouding worden ten laste van de voorziening geboekt. Er is in 2011 een tienjarig onderhoudsplan opgesteld. Toevoegingen aan de voorziening volgen het ritme van de betalingen van de Gemeente Laren. In 2016 is door de nieuwbouw het onderhoudsplan herzien.

Langlopende en kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Investeringsbijdragen

Investeringsbijdragen inzake nieuwbouw, worden analoog aan RJ 274.112 gepassiveerd onder de overlopende passiva. Met ingang van het definitief worden van het bouwbesluit (1 oktober 2015) worden deze naar rato van de voortgang van de investeringen in mindering gebracht op de post "Nieuwbouw in uitvoering" onder de materiele vaste activa.

Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waar de toekenning voor geldt. Overige ontvangen subsidies/bijdragen en daaraan gerelateerde kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben (RJ 274). Vooruit ontvangen subsidies worden opgenomen onder de overlopende passiva. Bestedingen volgen in de volgende boekjaren overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

De subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en Stichting Singer Memorial Foundation de condities voor ontvangst kan aantonen.

Giften

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kunstaankopen en bijdragen ten behoeve van kunstaankopen

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de staat van baten en lasten verantwoord. De bedragen verkregen van derden, ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van kunstaankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan de reserve voor aankoop kunstwerken.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Toelichting op de onderscheiden posten van de verkorte balans

Materiële vaste activa

1) Gebouwen en terreinen

Deze post omvat het museum, prentenkabinet en depotruimte, museumwinkel, de concertzaal en corridors, foyers, keuken en kantoorruimte, inclusief alle verwarmings- en elektrische installaties. De totale verzekerde waarde van het onroerend goed (exclusief nieuwbouw) bedraagt circa € 7.500.000. Op 4 januari 2006 is de villa "De Wilde Zwanen" als gemeentelijk monument aangewezen.

2) Overige vaste activa

De afschrijvingspercentages bedragen:

Renovatie	10 - 20%
Inventaris	20%

	<u>totaal</u>
	€
Boekwaarde 1 januari 2016	60.000
Afschrijvingen	<u>60.000</u>
Boekwaarde 31 december 2016	<u>-</u>
Cumulatieve aanschafwaarde minus ontvangen bijdragen en subsidies	683.382
Cumulatieve afschrijving	<u>683.382</u>
Boekwaarde 31 december 2016	<u>-</u>

Voor de financiering van de renovatie van de oranjerie is door de Steunstichting in 2006 een 10-jarige garantielening verstrekt. Oorspronkelijk groot € 600.000. Deze is in 2016 geheel afgelost.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Nieuwbouw in uitvoering

	<u>Bouw</u>
	€
Boekwaarde 1 januari 2016	-
Investerings 2016	<u>5.954.531</u>
	5.954.531
Investeringsbijdragen	<u>5.513.000</u>
Boekwaarde 31 december 2016	<u>441.531</u>

Recapitulatie nieuwbouw:

	<u>€</u>	<u>€</u>
Vorbereidingskosten:		
• structureel ontwerp	170.632	
• voorlopig ontwerp	214.573	
• definitief ontwerp	949.119	
• interne bouwbegeleiding	<u>42.930</u>	
		1.377.254
Bouw:		
• boekjaar 2014	53.532	
• boekjaar 2015	1.103.260	
• boekjaar 2016	<u>5.954.531</u>	
		<u>7.111.323</u>
		8.488.577
af: vrijval bestemmingsfonds 2013	242.702	
investeringsbijdragen 2015	2.291.344	
investeringsbijdragen 2016	<u>5.513.000</u>	
	<u>7.804.344</u>	
		<u>8.047.046</u>
Stand 31 december 2016		<u>441.531</u>

De totale nieuwbouwkosten zijn begroot op € 14.891.500 (dit is exclusief het parkeerterrein, wat door de Gemeente Laren voor haar rekening wordt genomen).

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Schilderijen, tekeningen en kunstvoorwerpen:

De kunstvoorwerpen zijn eigendom van de Stichting Vrienden van het Singer Museum te Laren. Zij zijn in permanente bruikleen met de volledige beheersplicht aan Stichting Singer Memorial Foundation gegeven. De restauratieplicht van de collectie ligt bij de Stichting Vrienden van het Singermuseum. Jaarlijks wordt op basis van de verwachte restauraties een bedrag gedoteerd door de Vrienden.

De verzekerde waarde per balansdatum bedroeg € 35.857.185.

3) Financiële vaste activa

Leningen verstrekt aan de Gemeente Laren:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Saldo 1 januari	136.134	136.134
af: afgelost in boekjaar	-	-
Saldo per 31 december	<u>136.134</u>	<u>136.134</u>

De leningen zijn voor onbepaalde tijd verstrekt. Over het boekjaar 2016 is een rente van 1,55% (2015: 1,69%) vergoed.

4) Voorraden

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
	€	€
Voorraad buffet	13.354	11.905
Winkelartikelen	<u>150.000</u>	<u>140.000</u>
	<u>163.354</u>	<u>151.905</u>

5) Vorderingen en overlopende activa

Op de hieronder opgenomen vordering op de Stichting Steun Continuïteit Singer is in 2017 € 1.300.000 ontvangen. Over de vordering wordt geen rente berekend.

6) Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

Eigen vermogen

7) Algemene reserve

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	319.844	325.262
Nadelig saldo staat van baten en lasten boekjaar	<u>(221.705)</u>	<u>(5.418)</u>
Saldo per 31 december	<u>98.139</u>	<u>319.844</u>

8) Bestemmingsreserves

	reserve aankoop kunstwerken	reserve nieuwbouw Singer Laren	aanvullings- reserve onderhoud	totaal
	€	€	€	€
Saldo 1 januari 2016	724.195	829.084	557.400	2.110.679
Bestemming saldo baten en lasten:				
- onttrekking 2016	(4.154)	-	(557.400)	(561.554)
- dotatie 2016	-	857.400	-	857.400
Saldo 31 december 2016	<u>720.041</u>	<u>1.686.484</u>	<u>-</u>	<u>2.406.525</u>

Reserve nieuwbouw Singer Laren

De commissie van Beheer is in 2013 gestart met de vorming van een reserve nieuwbouw Singer Laren om de investeringen te dekken. Van de begrote nieuwbouwkosten (ad € 14.891.500) is per balansdatum circa € 12.490.000 toegezegd, hiervan is per balansdatum € 8.488.577 gerealiseerd.

9) Bestemmingsfondsen

Restauratiefonds:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Saldo 1 januari	1.596	6.278
Bestemming saldo baten en lasten:		
• ontvangsten	22.500	25.000
• onttrekking	<u>(23.961)</u>	<u>(29.682)</u>
Saldo 31 december	<u>135</u>	<u>1.596</u>

De jaarlijkse restauraties worden voor een belangrijk deel door de Stichting Vrienden van het Singermuseum gefinancierd.

Bestemming saldo baten en lasten

	<u>€</u>
Onttrekking reserve aankoop kunstwerken	(4.154)
Dotatie reserve nieuwbouw Singer Laren	857.400
Onttrekking aanvullingsreserve onderhoud	(557.400)
Onttrekking restauratiefonds collectie	(1.461)
Onttrekking algemene reserve	<u>(221.705)</u>
Saldo baten en lasten	<u>72.680</u>

10) Voorziening onderhoud en instandhouding

	<u>2016</u>
	€
Saldo 1 januari	105.851
Ontvangen subsidie	150.000
Besteding boekjaar	<u>(133.934)</u>
Saldo 31 december	<u>121.917</u>

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

De Gemeente Laren heeft zich in 1965 verplicht tot instandhouding van het Singer-complex. Op 8 juli 2011 ontving de stichting het nieuwe raadsbesluit voor de komende jaren. Hierin werd gesteld dat de levensduur van het theater eindigt op 1 januari 2018. De Moup is gesplitst in een Moup Singer Theater en een Moup overige. De Moup Singer Theater subsidie eindigde op het moment van aanvang van de nieuwbouw op 1 oktober 2015. De Moup overige wordt voor 2011 tot en met 2017 vastgesteld op € 150.000. Deze subsidie eindigt op het moment van oplevering van de nieuwbouw. Het bedrag wordt jaarlijks achteraf geïndexeerd conform de CPI alle huishoudens. Indexatie bleef in 2016 achterwege.

11) Langlopende schulden

Renteloze lening Steunstichting:

Op 3 oktober 2016 is besloten door de Stichting Steun Continuïteit Singer om de door haar vooruitontvangen lijfrenten in de vorm van een 0%-lening ter beschikking te stellen aan de Stichting Singer Memorial Foundation. De jaarlijkse aflossing is gelijk aan de in dat jaar vervallende lijfrenten van de onderliggende fellow- en fellowfounderscontracten.

	<u>2016</u>
	€
Verstrekke lening	299.000
Aflossing 2017	<u>89.700</u>
Langlopend deel	<u>209.300</u>

Op 12 april 2005 is door de Steunstichting een krediet, van maximaal € 600.000, ter beschikking gesteld voor de renovatie museum 2^e fase. Het krediet is omgezet in een 10-jarige renteloze lening, welke jaarlijks zal worden afgelost in gelijke termijnen van € 60.000, voor het eerst in 2007. In 2016 is de laatste termijn afgelost.

Stichting Singer Memorial Foundation
Laren

Investeringsbijdragen:

Dit betreft de ontvangen investeringsbijdragen voor de nieuwbouw Singer Laren. Met ingang van het definitief worden van het bouwbesluit worden de investeringsbijdragen in mindering gebracht op de nieuwbouw in uitvoering, naar rato van de voortgang van de investeringen.

	2016
	€
Stand per 1 januari	2.321.523
Ontvangen investeringsbijdrage 2016	3.191.477
	5.513.000
Investerings in nieuwbouw in uitvoering	5.513.000
Stand per 31 december	-

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Toezeggingen uit lijfrenteovereenkomsten:

De commissie van Beheer van de Stichting Singer Memorial Foundation heeft besloten om, met ingang van 1 januari 2011, alle lijfrentecontracten, ongeacht de hoogte, samen te voegen en af te zonderen in de Stichting Steun Continuïteit Singer voor toekomstige projecten.

Toezegging BankGiro Loterij:

In 2016 is door de BankGiro Loterij toegezegd dat de Stichting gedurende vijf jaar, aan te vangen in 2017, opgenomen is in de kring van instellingen die een uitkering kan ontvangen uit de door de BankGiro Loterij georganiseerde loterijen. Over 2016 is een bedrag van € 200.000 uitgekeerd. Met deze gift werd een drietal museale tentoonstellingen ondersteund.

Schenking kunstwerken:

Er is een drietal schilderijen geschonken door middel van een lijfrentecontract. De resterende lijfrente termijnen per balansdatum bedragen € 508.000.

Brand Bierbrouwerij B.V. heeft op 9 december 2015 de tap- en koelapparatuur en bijbehorende materialen voor onbepaalde tijd in bruikleen gegeven zolang de stichting zijn (afname-)verplichtingen aan de brouwerij nakomt.

De koffiebranderij G. Peeze heeft een koffie- en warme chocolademelkautomaat in bruikleen gegeven (contract 60 maanden, ingaand 19 mei 2016, gezamenlijke waarde € 26.268).

Toelichting op de onderscheiden posten van de verkorte staat van baten en lasten

12) Ontvangen contributies

De contributie-inkomsten liepen ten opzichte van 2015 terug, per balansdatum beliep het totaal aantal leden 1.750 (2015: 1.878).

13) Subsidie Gemeente Laren

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Gemeentelijke exploitatie subsidie (tekort subsidie)	189.000	189.000
Onderhoud en instandhoudingsvoorziening	<u>150.000</u>	<u>162.505</u>
	339.000	351.505
Extra onderhoud en instandhoudingsvoorziening	-	91.892
	<u><u>339.000</u></u>	<u><u>443.397</u></u>

14) Overige gemeentelijke subsidies

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Gemeente Blaricum	4.454	4.429
Gemeente Eemnes	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>
	<u><u>5.454</u></u>	<u><u>5.429</u></u>

15) Bijdragen sponsors, fellows en giften

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Hoofdsponsors	155.000	65.000
Zakenvrienden	-	23.000
Steunbijdragen	-	15.000
Vrienden van het Singermuseum	90.000	90.000
Vergoeding plaatsing zendmasten	4.500	5.316
Legaat	2.264	-
Overige giften en steunbijdragen	<u>2.405</u>	<u>5.653</u>
	<u><u>254.169</u></u>	<u><u>203.969</u></u>

16) Personeelslasten

Het gemiddeld aantal werknemers in loondienst over 2016 bedraagt circa 27,15 FTE (2015: 28,4 FTE).

WNT-verantwoording 2016

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Singer Memorial Foundation van toepassing zijn regelgeving: Het algemeen WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Singer Memorial Foundation is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Commissie van Beheer bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De leden van de Commissie van Beheer van Stichting Singer Memorial Foundation ontvangen geen bezoldiging.

Bezoldiging topfunctionarissen

Funcities	algemeen directeur	museumdirecteur
Duur dienstverband in 2016	01.01 – 31.12	01.01 – 31.12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	echte	echte
	€	€
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000
Bezoldiging		
Beloning	105.861	105.861
Belastbare onkostenvergoedingen	3.060	1.270
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenopbouw)	13.943	14.035
Totaal bezoldiging	122.864	121.166